

שלימה משנתו

פנינים מתורתו של הגאון המופלא רבי שלמה אסולין זצוק"ל

הגליון מוקדש

לע"נ רבנו שלמה בן ר' מאיר ושמחה
נלב"ע ז' מר חשוון תשפ"ד
ולרפו"ש להגה"צ רבי גבריאל בן מזל טוב
ולרפואת ר' מרדכי בן רבי אליעזר זצ"ל
ולהצלחת התורם בעילום שם.

פרשת שמות

כ"ד טבת תשפ"ד | גליון 08

תשובה שלמה

בימים אלו מתחילים ימי השובבי"ם הקדושים. המסוגלים לתשובה ותיקוני עוונות, כידוע מהקדמונים ומהאריז"ל זיע"א.

תקופת השובבי"ם אצל רבנו שלמה זצוק"ל היו ימי התעלות והתקדשות נעלים ביותר. במשך עשרות שנים היה צם ומסגף את עצמו, ועושה את כל התיקונים השייכים לזמן זה. מאז פטירת מורו ורבו הגה"צ רבי נסים פרץ זצוק"ל, הנהיג את התפילות והתיקונים בקהילת בית אל (ב"ב), והיה דורש דרשות התעוררות לפנייהם, ובמהלכם דבריו היוצאים מלב טהור נכנסו אל הלב, והמונים היו באים לשמוע ולהתרו"ם. משנה לשנה התרבו המשתתפים בתפילות והצומות. וכעת בס"ד בני משפחתו זכו להוציא ספר מדרשותיו אלו. ובעז"ת נביא כל שבוע משבועות השובבי"ם חלק מדבריו לתועלת הציבור, ויהא רעווא מן שמיא שיהיו הדברים לחיזוק ולעילוי נשמתו הטהורה.

מעלת התשובה בימי השובבי"ם

ברוך ה' שהחיינו וקיימנו והגיענו לימי השובבי"ם הקדושים, שבהם נשפע מן השמים שפע התעוררות לתשובה שלימה. כמה אנשים שהיו בשנים שעברו, והשנה אינם. כמה אנשים שהיו רוצים להשתתף, ומחמת כל מיני סיבות לא הגיעו, כמה אנשים יש, שאינם יודעים בכלל ממעלת הימים הקדושים האלו, ומעבירים את הימים אלו כימים רגילים, וכמה מוטל עלינו חיוב

בס"ד יצא לאור ספר תשובה שלימה

שיחות על מעלת ימי השובבי"ם
וניצולם לתשובה ותיקון עוונות
מאת רבנו הגאון המופלא

רבי שלמה אסולין זצוק"ל

ניתן להשיג
ירושלים - 0548442896
ב"ב - 0548474489
אשדוד - 0527176698
במחיר עלות בלבד

פניני הפרשה

"ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף", (א', ח').

תרגם אונקלוס דלא מקיים גזירת יוסף. וצ"ב איזה גזירה יוסף גזר, שהמלך החדש לא קיימו.

ונראה לפרש ע"פ מה שהביא רש"י בפרשת מקץ (מא', נה') שיוסף אמר למצריים שימולו כדי שיתן להם אוכל, וכיון שלבסוף כולם היו עבדים כי מכרו עצמם מחמת הרעב כמבואר בסוף פרשת ויגש, הנה גזירה זו של יוסף נשארה קיימת גם לאחר שפסק הרעב. ומה שיוסף גזר כן, הוא כדי להכניע עי"ז את מצרים תחת ישראל, וכמו שמצאנו אצל אנשי שכם שג"כ אמרו להם השבטים למול כי עי"ז נכנעים כוחותם לפני ישראל כי נכנע עי"ז כח הרע ומתגבר כח הקדושה של ישראל וממילא ישראל הם השולטים בעולם. וכאן קם מלך חדש על מצרים שלא קיים את גזירת יוסף למול, ועי"ז הגבירו את כוחות הטומאה עד ששלטו רח"ל על ישראל.

(שלמי שמחה שמות אות ב'. ועיין במעין גנים שמות ח"א מאמר א', מש"כ לבאר באופן נפלא את האי קרא).

"למען ענותו בסבלותם", (א', יא').

וצ"ב דהול"ל למען ענותם בסבלותם בלשון רבים. ובגמ' (סוטה יא' ע"א) דרשו ע"ז למען ענותו לפרעה בסבלותם של ישראל, שהביאו מלבן ותלו לו לפרעה בצוארו כדי לפתות את ישראל לעבוד.

ויש לפרש עוד מהו למען ענותו בסבלותם, ע"פ מה שהביא רש"י לקמן (ג', ב') עה"כ 'וירא מלאך ה' וגו' מתוך הסנה, ופירש"י 'ולא אילן אחר משום עמו אנכי בצרה', ע"כ. וא"כ י"ל דהמצרים ג"כ היו יודעים דבר זה ורצו לענות כביכול את הקב"ה בסבלותם של ישראל.
(שלמי שמחה שמות אות ו').

"ויאמר משה אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה" וגו', (ג', ג').

צריך לדעת לשם מה הוצרך משה לומר בפיו שיסור לראות, הרי אם ראה יכול מיד לגשת לשם בלא שום דיבור. וגם למה סיפרה התורה והאריכה בפסוק שלם לספר מה שאמר קודם שניגש לשם, הרי כיון שכבר כתוב 'וירא והנה הסנה בוער באש והסנה איננו אוכל', היה לו לומר מיד ויסר משה לראות, ומה טעם האריך בסיפור דבריו שקדמו למעשה.

מאמר הפרשה

משמעות שמות בני ישראל

בתחילת הפרשה התורה מונה את שמות בני ישראל הבאים מצרימה. ואף שהשבטים כבר מתו, מ"מ חזר ומנאן, וכמש"כ רש"י. והמפרשים כאן הק' מה חידש לנו הפסוק כשמספר לנו את שמות בני יעקב הבאים מצרימה. ובעוד שהתורה הוסיפה 'איש וביתו באו', והרי כבר בפרשת ויגש מפורש כל זה באריכות.

ונראה לפרש, הנה כאשר אדם נולד קוראים לו בשם מסוים, כגון ראובן או שמעון, וכך קוראים לו גם בשמים. אולם בהמשך חייו כאשר הוא גדל ועושה מצוות או עבירות, משתנה שמו בשמים לפי המצוות או העבירות. יתכן שיקראו לו צדיק ישר ונאמן, ויתכן שיקראו לו רשע, גזלן, וכדו'. כל אחד מקבל את שמו בשמים לפי מעשיו, אבל אינו יודע מזה.

המשך תשובה שלמה

להודות להשי"ת שזיכה אותנו להגיע, ולעשות משהו לתיקון הנשמה בימים הקדושים הללו, וכמה עלינו להודות לה' על שנתן לאדם דעת, לנצל את הימים הקדושים האלו, ולהצטרף לציבור קדוש שמגיע רק למטרה אחת, לחזור בתשובה שלימה. כמה קידוש השם יש בזה, ואשרי אדם שמשתדל להגיע כל שבוע, ולהתחזק בתשובה פעם אחר פעם. יהי שם ה' מבורך מעתה ועד עולם.

וראה מה שכתב רבינו האר"י בשער רוח הקודש (תיקון כ"ז) שימים אלו מסוגלים לתיקון ולתשובה, וניתן סיוע מן השמים לתשובה. ולכן צריך לנצל את הימים הללו, לפני שיסתיימו.

חז"ל אומרים במסכת יומא (דף ל"ט) תנא דבי רבי ישמעאל, עבירה מטמאת לבו של אדם שנאמר ולא תטמאו בהם ונטמאתם בהם, אל תקרי ונטמאתם אלא ונטמאתם בהם. והאטימות הכי גדולה היא, שאדם לא מרגיש בכלל שיש לו עבירות, ומסתובב בעולם בהרגשה שהוא צדיק, אע"פ שידוע שחטא בכל מיני עבירות.

ומלבד זה אמרו חז"ל שם, ולא תטמאו בהם ונטמאתם בהם, אדם מטמא עצמו מעט, מטמאים אותו הרבה, אומר רש"י, מניחין אותו ליטמא הרבה, הוא מאבד את השמירה העליונה מן השמים שלא לחטא, ואז יותר קל לו להמשיך לחטא ולהטמא. מטמא עצמו מלמטה, מטמאים אותו מלמעלה. מטמא עצמו בעוה"ז, אבל מטמאים אותו בעוה"ב שייך שאדם יזכה לעוה"ב, אבל הוא יהיה טמא. וכך אדם מסתובב לו בעולם עם טומאה גדולה, אבל לבו אטום, והוא לא מרגיש שכל עבירה הוסיפה לו טומאה, הוא מגיע לר"ה והוא בטוח שבדאי הוא כתוב בספרן של צדיקים.

מה האמת. את האמת הוא בעצמו יודע אבל מתעלם מזה, כל עבירה, כל הרהור עבירה, כל הסתכלות אסורה, כל גסם בדיבור, כל שמיעה אסורה, כל פרט של עבירה צריכה טיפול, לטפל בעבירה פירושו לעשות תשובה. ואם הוא לא עשה תשובה, העוון הזה קיים. ותשובה פירושו להתחרט בלבו על העבירה הזו, ולהתוודות ולומר לפני ה' חטאתי. ולקבל על עצמו שיותר לא אחטא. ואם אדם לא עשה תשובה, העוון קיים. ומתי יש לאדם הזדמנות לעשות תשובה כראוי. אפילו ביום כיפור לפעמים מחמת העומס של התפילות, אין לאדם זמן ראוי להתיישב עם עצמו, ולעסוק בחרטה ובדידו ובקבלה לעתיד.

ולכן אשרי אדם שמנצל את הימים הקדושים האלו, ומגיע פעם אחר פעם בימי שני ובימי חמישי לתיקון היסוד, להסיר מחיצה אחר מחיצה המבדלת בינו ובין ה'.

ואחרי שאדם יוצא מהתיקון, עליו לדעת, חזרת בתשובה נטהרת נתקדשת, עלי לשמור על עצמי לא להפסיד את האור הגדול שזכיתי אליו. עלי לשים לב יותר לא להתקרב לחטא, חז"ל אומרים איזהו שוטה, זה המאבד מה שנותנים לו, נתנו לו טהרה וקדושה מן השמים, אני לא מוכן להיות משוגע ולאבד את זה על הבלי היצר הרע.

הקב"ה ברחמי הרבים, יברך את כל הציבור הקדוש הזה שהגיע לקדש שם שמים ולשוב בתשובה. וימשיך עלינו אור של טהרה וקדושה, ויתן לנו לב טהור לשוב בתשובה, הב לן לבא לתיובתא, ונזכה לשוב בתשובה שלימה. ולהצליח להוריד את כל המחיצות שבנינו לבין הקב"ה, ולהצליח להיות שמורים מכאן ואילך מכל חטא. ולזכות לקרבת ה' אמיתית.

(מתוך הספר תשובה שלימה).

את שמו, יתבונן ויעורר את עצמו, מי יודע מה השם האמיתי שלי בשמים, וכשישאלו אותי מה שמי, מי יודע אם אוכל להשיב את השם האמיתי שלי לפי מעשי. ועי"ז יתעורר בתשובה לשנות את שמו בשמים לטובה. ובבא יומו יסייעוהו מעשיו הטובים לדעת את שמו האמיתי לטובה.

לפי יסוד זה ששם האדם משתנה לטוב או למוטב לפי מעשיו יובן מה שכתבה התורה 'ואלה שמות בני ישראל', לא מדובר על השבטים, אלא על השמות שלהם שבהו מצרימה, שלמרות שהיו במקום טומאה, נשארו בדרגתם, ונשארו באותם שמות שנולדו אתם וחיו אתם. וזה הכוונה במש"כ רש"י כאן, אע"פ שמנאן בחייהם בשמותם, חזר ומנאן במיתתן, להודיע חיבתן שנמשלו לכוכבים, שמוציאן ומכניסן במספר ובשמותם, שנאמר המוציא במספר צבאם, לכולם בשם יקרא'. כמו שהכוכבים נשארים באותו שם שיצאו להאיר את העולם, ובאותו שם הם חוזרים, כי הם לא ירדו במדרגתם, כן השבטים נשארו באותו שם ולא ירדו בדרגתם למרות כל טומאת מצרים. ואע"פ שבוודאי זכו לשמות אחרים לטובה בשמים, מ"מ התורה כתבה לנו את שם שקראו להם, כדי ללמד לדורות שכאשר אדם יורד למקום טומאה עיקר עבודתו לשמור לא לרדת ברוחניות, לשמור את השם שהיה לו כמו לפני שבא למקום הטומאה.

יהי רצון שיהיה שמנו נקרא בשמים בשם טוב.

(מעין גנים שמות ח"ה מאמר א'. ועיי"ש מה שכתב להביא באריכות מקורות משמות הצדיקים שהשתנה שם לטובה מכח מעשיהם. וכן משמות הרשעים שהשתנה שם לרעה מכח מעשיהם הרעים. ועיי"ש עוד מה שהביא הרבה מאמרי חז"ל המדברים בענין זה שע"י איזה ע שיית מצווה האדם נקרא אחרת, ולהיפך ע"י עשיית עבירה האדם נקרא אחרת).

ויסוד זה מבואר כן במדרש (קהלת רבה פרשה ז' פסוק א' סוף סימן ג') דשלוש שמות נקראו לאדם, אחד שקראו לו אביו ואמו, אחד שקראו לו אחרים, ואחד שקרוי לו בספר תולדות ברייתו, ע"כ. ובשם השני כלול מה שקראו בשמים לפי מעשיו.

וכן מבואר ע"פ מה שהובא בספר ראשית חכמה (שער היראה פרק יב') בשם מסכת הנקראת חיבוט הקבר, ושם בפ"ב כתוב כך, 'שאלו את ר"א כיצד דין הקבר. אמר להם בזמן שאדם נפטר מן העולם, בא לו מלאך המות ויושב על קברו, ומכה אותו בידו, ואומר לו קום, הגידה לי שמך. ואמר לו, גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שאיני יודע מה שמי. מיד מכניס בו רוחו ונשמתו בגופו ומעמידו ומחייבו בדין, עכ"ל. ומדויק שאינו אומר ששכח את שמו, אלא נשבע שאינו יודע מה שמו. וצ"ב איך יתכן שאינו יודע מה שמו. התשובה לזה, משום שע"י מעשיו משתנה שמו בשמים, ולכן שהנשמה נפרדת מהגוף, שואלים מה שמך, היינו מה השם האמיתי שלך לפי מעשיך. ומי שהוא צדיק, נשמתו מאירה לו ומגלה לו את שמו. אך מי שהוא רשע, מבין שמה שקראו לו ראובן או שמעון אין לזה משמעות, ולכן מעמידו מלאך המוות ומחייבו בדין. וזהו הביאור במה שאמרו חז"ל בברכות יז' ע"א 'אשרי אדם שגדל בשם טוב, ופטר בשם טוב מן העולם'. וכן זהו עומק דברי חז"ל ברה"ט (ע"ב) שאחד מהדברים שמקרעין את גזר דינו של אדם זה שינוי השם, היינו שע"י מעשיו נשתנה שמו לטובה בשמים.

ויתכן שזה הביאור בסגולה שנמצאת בדברי הקדמונים לומר בסוף שמו"ע פסוק המתחיל בשמו ומסתיים בשמו, כדי שלא ישכח שמו ליום הדין. וכן מובא בהג"ה שבפירוש רש"י לספר מיכה (ו', ט'). דיתכן מאוד שאין הסגולה מועילה לאחר מיתתו לזכור את שמו, אלא הסגולה היא לעורר את האדם כאן בעולם הזה, שבכל פעם שמזכיר

מתוך צוואת רבנו זצ"ל לכלל ישראל.

"הנני כותב מתוך יסורי נפש וגוף ביד משותקת וכתב רועד ולא קריא את הדברים דלהלן..... ועתה יש לי להודיע לכל ידידי ואהובי נשמות ישראל היקרים לי מאוד, שהיו וסבלתי הרבה בחיי הן בידוע והן מה שלא ידוע, ולא מצאתי שום נוחם בצער, אמרתי לרשום שורות אלו. אין אתי יודע מה יהיה עמי לאחר פטירתי אבל רצוני חזק להיות משען ומשענה לכל הסובלים יסורים בין ברוחניות ובין בגשמיות, ואפילו למי שיחשוב שהוא הרשע הכי גדול. לכן מתוך מחשבה רק להועיל ולא לצער כלל, אם אפשר שכל מי שירגיש צער הן בגשמיות הן ברוחניות, ימחול נא להיכנס לחדר בבית לבד, ולהדליק עבור נשמתו ולומר אני מדליק נר זה לעילוי נשמת פלוני בן פלוני (שלמה בן מאיר ושמוחה). ויפרש את בקשתו ויוכל לשפוך את ליבו על די הגר ככל מה שירצה הן באריכות הן בקצרה, ואפילו אם יחשוב שהוא רשע ופושע גדול, יש בליבי מקום לכל מי שחשוב שהוא רשע ופושע לשמוע דבריו באריכות. ולא יחוס על טרחתי אלא יחוס על עצמו. ואם יהיה אפשרות בידי להועיל ארצה מאוד להועיל, ואם לא אוכל להועיל אקווה לעטוף אותו באהבה וחובה ולתת לו בלב תנחומים ותקווה טובה. ואם גם זה לא אוכל, מקסימום הפסיד נר קטן, ולא טרח הרבה. כל זה כתבתי ביושב הדעת ומתוך הרבה מחשבה והתלבטויות עד שהעזתי לכתוב דברים אלו, ואקווה להיות לעזר לכל הסובלים ברוחניות וגשמיות. ממני הנפרד מכס באהבה עצומה רק בגוף וקשור עם כל נשמות ישראל בלי יוצא מן הכלל באהבת עולם".

נתרם לרפואת
ר' מרדכי בן רבי אליעזר זצ"ל

נתרם ע"י הנדיב החפץ בעילום שם
להצלחה ברוחניות ובגשמיות

לשמיעת שיעוריו הנפלאים של רבנו זצ"ל בכל מקצועות התורה בקול הלשון, ניתן להתקשר למספר ישיב 0732951310. כמו"כ ניתן להשיג חלק מספרי רבנו זצ"ל בפלא - 0548474489 לבקשת בני המשפחה כל מי שיש בידו סיפורים על רבנו זצ"ל יועיל נא לשולחו למייל, למען הגדלת התורה והיראה. לקבלת הצוואה במלואה ניתן לשלוח בקשה למייל.

לקבלת הגליון במייל, להנצחה, ותרומה להפצה, ניתן לשלוח הודעה למייל nt8013334@gmail.com